Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002160

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-06-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цімура Яромир Володимирович

2. Yaromyr Tsimura

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0001-0133-9335

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 26-06-2026

Спеціальність за освітою: Міжнародна економіка

Місце роботи здобувача: Цімура Яромир Володимирович

Код за ЄДРПОУ: 3219105890

Місцезнаходження: вулиця Глибока, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13313

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.79, 10.79.35, 10.85

Тема дисертації:

1. Недопустимість доказів у кримінальному процесі України

2. Inadmissibility of evidence in criminal proceedings in Ukraine

Реферат/анотація:

1. Дисертаційне дослідження присвячено проблемі недопустимості доказів у кримінальному процесі України. У роботі розглянуто поняття недопустимості доказів та місце цієї категорії у структурі кримінального процесуального доказування. За результатами проведеного дослідження визначено, що під доказами у кримінальному процесі слід розглядати різновид фактичних даних, відомостей або інформації, які підтверджують або спростовують існування фактів чи подій об'єктивної дійсності. Окреслено, що при визначенні підстав для визнання доказів недопустимими слід розмежовувати порушення прав і свобод людини та їх обмеження. Недопустимість доказів, отриманих внаслідок свавільного обмеження конституційних прав і свобод людини слід розуміти як вимогу до якості положень кримінального процесуального закону, яким обмежуються конституційні права і свободи людини. Невідповідність певної кримінальної процесуальної процедури, яка передбачає обмеження прав та свобод людини зазначеним вимогам має наслідком її неправомірність, а отже і докази отримані внаслідок реалізації такої процедури не можуть визнаватись правомірними, а тому є недопустимими для доведення вини особи у вчиненні

кримінального правопорушення. На підставі зазначеного запропоновано доповнити існуюче законодавче визначення недопустимості доказів (ч. 1 ст. 87 КПК України) такою їх ознакою, як отримання їх за процедурою, яка неправомірно обмежує права і свободи людини, визначені Конституцією України, міжнародними договорами або законами України. Крім того, висловлено науково обґрунтовані рекомендації національним судам при здійснення оцінки доказів досліджувати не тільки законність процедури їх отримання, а й правомірність самої процедури, визначеної у кримінальному процесуальному законі. Встановлено, що підхід законодавця, закладений у ч. 1 ст. 87 КПК України щодо поділу порушень прав і свобод людини на істотні та неістотні суперечить положенням Конституції України та призводить до порушення конституційного обов'язку держави гарантувати конституційні права і свободи, який визначений у ч. 2 ст. 22 Основного Закону. На підставі цього висновку констатовано, що істотними у кримінальному процесі слід вважати порушення, які призводять до порушень будь-яких прав і свобод людини. У зв'язку із цим, запропоновано скасувати ознаку істотності у визначенні поняття недопустимості доказів, закладену законодавцем у нормі ч. 1 ст. 87 КПК України. На підставі зазначеного сформульоване визначення недопустимості доказів, під якими слід розуміти фактичні дані, отримані внаслідок порушення чи неправомірного обмеження прав і свобод людини, а також внаслідок іншого істотного порушення кримінальної процесуальної форми: неналежним суб'єктом, з неналежного джерела або у неналежний спосіб. Констатовано, що особливості предмета регулювання групи норм щодо недопустимості доказів дозволяють їх виокремити у відносно самостійну підгрупу, яка відповідатиме поняттю правового субінституту, який являє собою складову інституту допустимості доказів, який в свою чергу є частиною підгалузі доказового права галузі кримінального процесу. Окреслено систему джерел нормативно-правового регулювання недопустимості доказів у кримінальному процесі. Встановлено, що недопустимість доказів у міжнародних правових документах розглядається через призму заборони їх застосування, яка в свою чергу є складовою права на справедливий суд. Недопустимість конкретних доказів є наслідком порушення конвенційних прав і свобод людини під час їх отримання. Констатовано, що сучасні наукові тенденції щодо змістовного сполучення допустимості та належності доказів є необґрунтованим. За результатами проведеного дослідження визначено, що до очевидно недопустимих доказів відносяться ті фактичні дані, недопустимість яких прямо визначена кримінальним процесуальним законом. Сформульовано підхід до визначення процедури оцінки доказів на предмет недопустимості як розумової діяльності, що має розгалужену структуру та передбачає можливість прийняття різних рішень на окремих його етапах. Встановлено кореляційні залежності між зміною кримінальної процесуальної форми та діяльністю із оцінки доказів на предмет їх допустимості або недопустимості. Зазначено, що передбачений у ч. 1 ст. 298-1 КПК України механізм легалізації у кримінальному провадженні щодо злочину доказів, отриманих у порядку передбаченому для дізнання є можливим лише у разі відсутності інших істотних порушень порядку їх отримання під час дізнання, що повинен дослідити та вирішити суд, а також за відсутності можливості для сторони обвинувачення отримати альтернативні доказі із об'єктивних причин. За результатами проведеного дисертаційного дослідження розроблено проєкт змін до ряду норм Кримінального процесуального кодексу України: ч. 1 ст. 86, ч. ч. 1 та 3 ст. 87, ст. 88, ч. 1 ст. 89, ч. 1 ст. 90, ч. 1 ст. 159, ч. 1 ст. 298-1 КПК України.

2. The dissertation research is devoted to the problem of inadmissibility of evidence in the criminal process of Ukraine. The work examines the concept of inadmissibility of evidence in the criminal process of Ukraine and its place in the structure of criminal procedural evidence. As a result, it was determined that the concept of evidence should be considered a variety of factual data, data or information that confirm or refute the existence of facts or events of objective reality. It has been established that when determining the grounds for recognizing evidence as inadmissible, the concepts of violation of human rights and freedoms and their restriction should be distinguished. The inadmissibility of evidence obtained as a result of the restriction of constitutional human rights and freedoms should be understood as a requirement for the quality of the provisions of the law that restrict constitutional human rights and freedoms, including criminal procedural law. The non-compliance of a certain criminal procedural procedure, which involves restricting human rights and freedoms, with the specified requirements results in its illegality, and therefore the evidence obtained as a result of implementing such a procedure cannot be

recognized as legal, and therefore is inadmissible for proving the guilt of a person in committing a criminal offense. Based on the above, it is proposed to supplement the existing legislative definition of the inadmissibility of evidence (Part 1, Article 87 of the Criminal Procedure Code of Ukraine) with such a feature as its receipt by a procedure that unlawfully restricts human rights and freedoms defined by the Constitution of Ukraine, international treaties or laws of Ukraine. It has been established that the legislator's approach, laid down in Part 1 of Article 87 of the Code of Criminal Procedure of Ukraine, to divide violations of human rights and freedoms into essential and non-essential, contradicts the provisions of the Constitution of Ukraine, leads to a violation of the constitutional obligation of the state to guarantee constitutional rights and freedoms, which is defined in Part 2 of Article 22 of the Fundamental Law. In this regard, the criterion of essentiality should be abolished in the norm of Part 1 of Article 87 of the Code of Criminal Procedure of Ukraine. Based on the analysis of modern concepts and scientific views, it was determined that inadmissible evidence in criminal proceedings is factual data obtained as a result of a violation or unlawful restriction of human rights and freedoms, as well as as a result of another significant violation of the criminal procedural form: by an improper subject, from an improper source or in an improper manner. It was stated that the features of the subject of regulation of the group of norms on the inadmissibility of evidence allow them to be isolated into a relatively independent subgroup, which will correspond to the concept of a "legal sub-institute" - that is, it is a component of the institution of the admissibility of evidence, which in turn is part of the sub-branch of evidentiary law of criminal proceedings. The system of sources of regulatory and legal regulation of the inadmissibility of evidence in criminal proceedings is outlined. It has been established that the inadmissibility of evidence in international legal documents is considered through the prism of the prohibition of their application, which in turn is a component of the right to a fair trial. It is stated that modern scientific trends regarding the meaningful combination of admissibility and relevance of evidence are unfounded and artificial. According to the results of the study, it was determined that obviously inadmissible evidence includes those factual data whose inadmissibility is directly defined by criminal procedural law. An approach to defining the procedure for assessing evidence for inadmissibility as a mental activity has been formulated, which has a branched structure and provides for the possibility of making different decisions at its individual stages. It is noted that provided for in Part 1 of Art. 298-1 of the Code of Criminal Procedure of Ukraine, the mechanism for legalization in criminal proceedings regarding a crime of evidence obtained in the manner prescribed for the inquiry is possible only in the absence of other significant violations of the procedure for their receipt during the inquiry, which must be investigated and resolved by the court, as well as in the absence of an opportunity for the prosecution to obtain alternative evidence for objective reasons. Based on the results of the dissertation research, a draft of amendments to a number of norms of the Criminal Procedure Code of Ukraine was developed: Part 1 of Article 86, Parts 1 and 3 of Article 87, Article 88, Part 1 of Article 89, Part 1 of Article 90, Part 1 of Article 159, Part 1 of Article 298-1 of the Criminal Procedure Code of Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Цімура Я.В. Проблеми інституалізації недопустимості доказів у кримінальному процесі України. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Право». 2024. Випуск 38. С. 201–207. DOI: https://doi.org/10.26565/2075-1834-2024-38-22 URL: https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/24506.

- Цімура Я.В. Сучасний погляд на підстави визнання доказів недопустимими у кримінальному процесі України. Вісник Пенітенціарної асоціації України. 2024. № 3. С. 60–67. DOI: https://doi.org/10.34015/2523-4552.2024.3.07 URL: https://visnykpau.com/index.php/journal/article/view/699.
- Цімура Я.В. Конституційні основи поняття недопустимості доказів у кримінальному процесі України. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2025. Том 34 (1). С. 391–402. DOI: https://doi.org/10.32631/vca.2025.1.29 URL: https://vca.univd.edu.ua/index.php/vca/article/view/464.
- Цімура Я.В. Прядок оцінки доказів на предмет їх недопустимості у кримінальних провадженнях про колаборaційну діяльність. Соціальні та правові аспекти протидії колаборaційній співпраці з представниками держави-агресора в умовах війни: матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. 21 лютого 2025 р.) / ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Інститут СБУ НЮУ ім. Я. Мудрого. Харків, 2025. С. 103–105.
- Цімура Я.В. Окремі проблеми недопустимості доказів в умовах диференціації кримінальної процесуальної форми. Злочинність і протидія їй в умовах війни та у повоєнній перспективі: міждисциплінарна панорама : зб. тез доп. ІІ Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 16 квіт. 2025 р.) / МВС України; Нац. поліція України; Харків. нац. ун-т внутр. справ; Кримінолог. асоціація України. Вінниця: ХНУВС, 2025. С. 598–600.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рибалко Гліб Сергійович
2. Hlib Rybalko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9690-6082

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондаренко Олексій Олексійович
2. Oleksiy Bondarenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6901-7298

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Артем Володимирович
2. Artem V. Kovalenko

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3665-0147

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Університет короля Данила"

Код за ЄДРПОУ: 24684167

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щербаковський Михайло Григорович
2. Mykhailo Shcherbakovskyi

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1990-1231

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Терещук Сергій Сергійович
2. Sergii Tereshchuk

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7263-4155

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шайтуро Ольга Павлівна
2. Olga Shayturo

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0614-0595

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Житний Олександр Олександрович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Житний Олександр Олександрович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Шевченко Андрій Олександрович
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна